

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/29/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519010015
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8519010015.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Petra Tobiaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 12.11.2019, v trestnej veci obžalovaného Š. O. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 15.04.2019, sp. zn. 8T/1/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. poriadku **z r u š u j e** napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku
Obžalovanému Š. O., nar. XX.XX.XXXX v G., okres Z.
Ľ., trvale bytom G. XXX, P.
Z. Ľ.

podľa § 44 Tr. zákona upúšťa od uloženia súhrnného trestu, pretože pokladá trest uložený rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/65/2019 zo dňa 26.08.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3To/46/2019 zo dňa 15.10.2019, ktorým bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov, ktorého výkon bol podmienenečne odložený na skúšobnú dobu na 1 rok na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný.

odôvodnenie:

Rozsudkom sp. zn. 8T/1/2019 zo dňa 15.04.2019 Okresný súd Stará Ľubovňa uznal obžalovaného Š. O., nar. XX.XX.XXXX v G., P. Z. Ľ., trvale bytom G. XXX vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 09.09.2018 v čase okolo 08.00 hod. pod vplyvom alkoholických nápojov v rodinnom dome č. XXX v obci G., P. Z. Ľ., prišiel k uzamknutým dverám izby svojho syna M. O., ktorý sa v tom čase nachádzal v izbe, kde búchal sekerou po dverách a synovi kričal „Ľa zabijem, včera sa mi to nepodarilo a dnes ťa dobijem“, následne asi po desiatich minútach sa z dvora synovi vyhrážal, že čo nedokončil včera, tak to dokončí dnes a odrúbe mu hlavu, čím u svojho syna vzbudil dôvodnú obavu o jeho život a zdravie, že svoje vyhrážky aj uskutoční.

Za to mu uložil podľa § 360 ods. 2 Tr. zákona, za použitia § 39 ods. 1, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona, pri zistení poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Tr. zákona a nezistení priťažujúcej okolnosti podľa § 37 Tr. zákona, trest odňatia slobody na 5 mesiacov a 4 dni.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona obžalovanému výkon trestu podmienične odložil.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona určil obžalovanému skúšobnú dobu na 15 mesiacov.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c) Tr. zákona uložil obžalovanému ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení a poučení o práve odvolania na hlavnom pojednávaní obžalovaný odvolanie, pričom prostredníctvom svojho obhajcu písomne poukázal na to, že od samého začiatku popieral spáchanie skutku a dodal, že medzi ním a poškodeným sú nezhody práve v dôsledku správania sa poškodeného, ktorý nikdy v živote nepracoval, požíva alkoholické nápoje a peniaze z dôchodku minie už na druhý deň po ich obdržaní, s manželkou ho živia zo svojho dôchodku, manželka je pritom nevidiaca a obžalovaný sa musí starať o ňu i o celú domácnosť. Obžalovaný poprel, že by sa poškodenému vyhrážal zabitím. Len na výstrahu, vzhľadom na celé správanie sa poškodeného a na jeho neúctu k svojim rodičom, teda k nemu a jeho manželke, sekol do dverí, pričom sa rozbili aj sklenené výplne na dverách. Vzhľadom na svoj vek a problémy s manželkou by chcel mať od poškodeného pokoj. Poukázal pritom na výpoveď svojej manželky, že syn sa od mladosti správa k nim zle a hoci sa o neho starajú, vulgárne im nadáva. Rovnako to potvrdila aj ich dcéra, svedkyňa P. N.. Aj svedkovia N. a A. potvrdili problémy v jeho rodine a Petrik vypovedal, že poškodený kopol obžalovaného vtedy pri bránke do brucha. Okrem toho, podľa znalkyne PC.. O. M., je osobnosť poškodeného výrazne narušená nadmerným užívaním alkoholu, čo sa u neho prejavuje poklesom sociálnych vzťahov a otupením vyšších citov. Výpoveď obžalovaného možno podľa znalkyne A.. G. Č. považovať za vierohodnú. Podľa odvolateľa by tak mal súd podľa zásady „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“ dospieť k záveru, že obžalovaný predmetný skutok nespáchal a že dokazovaním bolo preukázané, že poškodený sa dopúšťa neprimeraného správania voči obžalovanému a jeho manželke, správa sa vulgárne a agresívne. V rámci vlastných písomných podaní obžalovaný vytkol okresnému súdu, že uveril poškodenému, ktorý klame, krivo vypovedá, je chorobný alkoholik, ktorý mu zlomil ruku a zničil nohu, syn prestal pracovať. Dňa 08.09.2018 ho poškodený zozadu chytil ruku, udrhel o železnú lištu, potom sa na neho hodil a vyvrtol mu koleno a tak má ruku aj koleno nevládne. Poukázal na výpoveď svojej dcéry ako na dôkaz svojej nevinu. Pritom dostal kladný posudok psychiatricky, že všetko okolo seba vníma, nie je agresívny, má rád humor, cíti sa psychicky dobre. Poškodeného znalci charakterizovali ako agresora, alkoholika a narkomana. Dodal, že poškodený ho od 16 rokov provokuje, fyzicky ho napáda, pije alkohol vo veľkom množstve, mlátil ho a vyhrážal sa mu, nadával aj jeho manželke. Poukázal na svoje pomery, že dom sa mu rozpadáva, jeho manželka je sama doma, chýba jej manžel, je slepá a chorľavá, on musel byť v Prešove. Poukázal aj na svoj vek, na nízky krvný tlak, bolesti hlavy, keď mu našli na srdci nález. Nikdy v živote pritom nemal problémy so zákonom a teraz mu bol uložený trest odňatia slobody na 15 mesiacov.

V podstate na základe uvedeného obžalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

Na základe podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, a keďže odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. poriadku nezamietol, ani nezrušil rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, preskúmaval všetky napadnuté výroky rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, a po tom, čo nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku, dospel k záveru, že výrok o treste je v rozpore s Trestným zákonom.

Pokiaľ ide o výrok o vine, odvolací súd sa s ním plne stotožnil.

Hoci obžalovaný popieral spáchanie skutku tvrdiac, že po predchádzajúcom konflikte s poškodeným v predstave, že poškodený mu zlomil ruku, pričom jeho manželka skoro nevidí a musí sa o ňu a o gazdovstvo starať, zobral sekeru, prišiel k izbe poškodeného a buchol dvakrát po skle na dverách do jeho izby, sklo sa rozbilo, potom ešte sekerou niekoľkokrát sekol do dverí na výstrahu, aby poškodený nevolal ľubotinských policajtov a aby ho viac nebil po hlave, potom poškodený zavolať policajtov, ktorí ho zobrali do Ľubotína a tam ho vypočúvali do noci, potom ho priviezli naspäť domov, chcel ísť do Ľubovne na ošetrovanie s rukou, ale tam ho neodviezli a v nedeľu 09.09.2018 s poškodeným po sebe kričali „kukaj

kokote, čo jes zrobit", pričom poškodený myslel na sklo, ktoré sa rozbilo na jeho dverách a obžalovaný na svoju ľavú ruku a potom keď ho videli policajti s nožikom, s ktorým chcel rezať trávu, zvalili ho na zem a ťahali ho po ceste, tak ho priamo zo spáchania predmetného trestného činu usvedčuje jeho syn, poškodený M. O..

Poškodený M. O. popísal predchádzajúci konflikt s obžalovaným, pri ktorom pripustil, že mu mohol poraniť ruku, utiekol do svojej izby a potom obžalovaný prišiel so sekerou, začal rúbať do dverí, porozbíjal sklo aj lištu medzi sklenenou výplňou vo dverách a začal mu kričať, že poslednú noc tam spal, že viacej tam spať nebude, že ho porúbe, rozseká, zničí a viac podobných vecí. Tiež mu kričal, že mu nepatrí nič, iba televízor a rádio. Nazval ho vrahom a stále to opakoval dookola. Obžalovaný sa do izby nedorúbal, ukľudnil sa, odišiel, ale poškodil zámok na dverách. V nedelu ráno okolo 8.00 hod. chcel poškodený vyjsť cez okno na WC, zbadal ho obžalovaný, prišiel k nemu, znova použil sekeru, zasa búchal po dverách, že čo nedokončil včera, dokončí dnes. Zo strachu potom zavolať políciu, policajti prišli a obžalovaného odvedli. Dňa 09.09.2018 obžalovaný nebol triezvy a keď si vypije, je agresívny. Dodal, že v minulosti boli nejaké nadávky medzi nimi, ale nikdy sa mu otec nevyhrážal zabitím, ani ho fyzicky nenapadol. Poškodený dodal, že dom je napísaný na obžalovaného, preto, keby to poškodený urobil, otec by z neho urobil bezdomovca.

Poškodenému odvolací súd nemal dôvod neveriť. Pokiaľ znaleckým posudkom č. 4/2018 vypracovaným znalkyňou z odboru klinická psychológia A.. G. Č. bolo zistené, že v popise predmetného skutku obžalovaným sa vyskytujú isté diskrepancie, preto jeho špecifickú vierohodnosť hodnotila ako čiastočne zníženú a motivácia jeho správania sa obžalovaného, ktorá je predmetom obžaloby, sa javí zrozumiteľnou na pozadí jeho osobnosti a dlhodobých rodinných konfliktov so synom, tak znaleckým posudkom č. 239/2018 a č. 258/2018 znalec M.. O.. M. X. u obžalovaného zistil, že jeho osobnosť je organicky zmenená, s rysmi emočnej nestability, impulzivity, sú u neho zhoršené autoregulačné mechanizmy správania, po požití alkoholu je možný zvýšený sklon ku skratovitému konaniu a nemožno vylúčiť ani vyústenie v agresívne prejavy v správaní, najmä v nových, zložitých a emočne vypätých situáciách, pričom ovládacie schopnosti obžalovaného boli znížené približne o jednu tretinu až jednu polovicu, a to pod vplyvom organicky zmenenej osobnosti s rysmi emočnej nestability a impulzivity, užitého alkoholu a afektu zlosti.

V prípade poškodeného musel odvolací súd zohľadniť záver, že znaleckým posudkom č. 18/2018 vypracovaným znalkyňou z odboru Klinická psychológia A.. O. M. neboli zaznamenané sklony ku konfabulácii, vymýšľaniu či skresľovaniu správania a konania obžalovaného. Vierohodnosť poškodeného na úrovni všeobecnej ako osoby je znížená v dôsledku abúzu etylu, nekritického usudzovania a mentálneho vyhodnocovania skutočností predovšetkým k vlastnej osobe a správania voči obžalovanému. Voči špecifickej vierohodnosti znalkyňa nemala výhrady. Poškodený je schopný správne vnímať, zapamätať si prežitú udalosť a reprodukovať ich, pamäťové schopnosti v zložke kapacity a schopnosti oddialenej reprodukcie sú v dolnom pásme normy. Vyšetrením znalkyňa u poškodeného nezistila sklony k účelovému spracovaniu vyšetovaných skutočností v snahe úmyselne poškodiť či priřažiť obžalovanému. Jeho podanie podnetu na políciu bolo motivované obavou o život a zdravie, ktoré vnímal zo správania obžalovaného. Konfliktné spolunažívania poškodeného s obžalovaným je zdrojom psychickej nepohody a napätia na oboch stranách. Tieto skutočnosti viedli v spojení s nasledujúcimi dôkazmi k záveru, že odvolací súd poškodenému uveril. Zápisnica o ohliadke miesta činu s fotodokumentáciou nasvedčuje stopám vzniknutým na mieste činu v súlade so skutkovou vetou. Prepis nahrávky oznámenia, ktorý obsahuje oznámenie od poškodeného, a ktoré bolo prijaté 09.09.2018 o 10.07 hod. poukazuje na to, že včera boli u nich policajti, žiadal znova o príchod polície, lebo obžalovaný „mu porozbíjal, ani kľúčik toto, vykrikuje zas, otec je opitý, dvere mu rozbil, chce ho zavraždiť a že má vypadnúť, no nevie kde, obžalovaný vykrikuje a on ako poškodený zomrie, že porúbal dvere.“ Tento dôkaz zjavne potvrdzuje bezprostredne hroziace nebezpečenstvo poškodenému spojené so vznikom obavy z jeho uskutočnenia konaním obžalovaného, konaním, ktoré je popísané v skutkovej vete. Zápis o dychovej skúške potvrdzujú skutočnosť tvrdenú poškodeným, že obžalovaný bol v čase činu pod vplyvom alkoholu, keď dňa 09.09.2018 ešte o 17.42 mal v dychu zistenú hodnotu alkoholu 0,22 mg/L a o 18.48 ešte 0,16 mg/L.

Znalec M.. O.. M. X. pritom navrhol uložiť obžalovanému, vzhľadom na jeho osobnosť, ochranné psychiatrické liečenie ambulantným spôsobom.

K okolnostiam trestného činu boli však zistené ďalšie dôležité skutočnosti, ktoré odvolací súd následne zohľadnil najmä pri výroku o upustení od uloženia súhrnného trestu.

Svedkyňa V. O., matka poškodeného, potvrdila, že v sobotu, potom, čo obžalovaný išiel zbierať orechy počula kvik pri kapure a hádal sa poškodený s obžalovaným. Neskôr videla, že sklá na dverách do izby syna sú rozbité, no nevidela, kedy a ako boli rozbité. V nedeľu jej obžalovaný zablahoželel, ona mu naliala poldecí. Syn volal políciu, boli rozbité sklá na jeho dverách a povedal jej, že sa zľakol, a preto že zavolať políciu a že mu je to ľúto, čo sa stalo. Dodala, že poškodený od mladosti kričal na obžalovaného. Poškodený hocikedy prišiel opitý, obžalovaný ho musel na fúriku ťahať domov. Poškodený bol väčšinou vo svojej izbe, nemal žiadnu robotu a tam ležal, pričom ona s manželom stále robili. Keď si poškodený vypil, tak kričal a keď mu hovorila, aby bol ticho, tak ešte vynadal aj jej. Svedkyňa P. N. ako dcéra obžalovaného a sestra poškodeného, popísala viaceré konfliktné situácie zo života rodiny. Podľa jej názoru poškodený už asi 30 rokov psychicky týra ich rodičov, napr. tým, že sa vyhráždal, že sa obesí, v izbe mal pritom slučku alebo že podpáli dreváreň, žiada od nich za pomoc odmeny, často požíval alkohol, ktorý mu donášali kamaráti aj domov, vulgárne nadával rodičom, najmä pod vplyvom alkoholu, až sa čudovala, že obžalovaný má také nervy, aké má. To, že obžalovaný rozbil dvere, sa nediví, pretože poškodený vie kričať, len keď je zamknutý v izbe a to bol taký symbol toho, že rozbil tie dvere, nech brat ide preč. O skutku vie len z rozprávania mamy, ktorá jej povedala, že keď obžalovaný zbierať orechy, poškodený sa postavil do bránky a nechcel obžalovaného pustiť do dvora. Svedok O. N. uviedol, že rozruch v rodine obžalovaného bol hocikedy. Svedok Z. A. popísal situáciu, keď vtedy v sobotu pomáhal zbierať obžalovanému orechy, videl, ako je poškodený zavesený na bránke a ako kopol obžalovaného do brucha. Poškriabanú ruku obžalovaného videl potom, ako sa vrátil po bicykel k domu obžalovaného.

O výrazne vyhrotených vzťahoch medzi poškodeným a ostatnými členmi jeho rodiny nasvedčujú aj správy o výsledku objasňovania priestupkov. Oproti tomu správa P. G. potvrdzuje, že obžalovaný sa správa normálne, nebol prejednávaný komisiou na ochranu verejného poriadku. Obžalovaný sa podľa správy z väzby vykonávanej v období od 09.09.2018 do 12.02.2019 správal slušne a disciplinovane.

Na druhej strane bolo teda ale preukázané aj to, že poškodený ako syn sa voči obžalovanému ako svojmu otcovi dlhodobo správa agresívne, neúctivo, vulgárne, evidentne v rozpore s mravmi v spoločnosti žiaducimi, ktorými by sa synovia mali voči svojim rodičom správať. Správanie poškodeného bolo nepochybne podnetom, na základe ktorého obžalovaný reagoval impulzívne. Schopnosť ovládať svoje konanie a rozpoznať jeho závažnosť však u obžalovaného zostala zachovaná, a preto neboli zistené podmienky, ktoré by bránili vyvodu trestnoprávnej zodpovednosti obžalovaného za predmetné násilné neoprávnené konanie.

Odôvodnene a v súlade so zákonom okresný súd správne právne uzavrel, že obžalovaný spáchal voči svojmu synovi, poškodenému M. O., prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona.

V súvislosti s výrokom o treste je potrebné poukázať na to, že podľa § 42 ods. 1 Tr. zákona, ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Viac trestných činov je v súbehu len potiaľ, pokiaľ medzi prvým a posledným z nich nebol vyhlásený, súdom prvého stupňa, odsudzujúci /hoci aj neprávoplatný/ rozsudok za nejaký trestný čin. Činy spáchané po odsudzujúcom rozsudku do doby jeho právoplatnosti treba posúdiť obdobne ako recidívu. / R 8/1974/

Odvolací súd pre potreby výroku o treste na verejnom zasadnutí doplnil dokazovanie a zo spisu Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/65/2019 a zo zápisnice o verejnom zasadnutí zo dňa 15.10.2019 v trestnej veci Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3To/46/2019, že obžalovaný bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/65/2019 zo dňa 26.08.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3To/46/2019 zo dňa 15.10.2019 zistil, že obžalovaný bol právoplatne uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona za skutok spáchaný dňa 25.02.2019 a bol mu uložený trest odňatia vo výmere 15 mesiacov s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú

dobu 1 rok a bolo mu uložené ochranné psychiatrické liečenie ambulantným spôsobom. Iné záznamy o odsúdeniach pritom u obžalovaného z odpisu registre trestov nevyplynuli. S výnimkou tohto trestného činu a predmetného trestného činu sa teda obžalovaný doposiaľ do rozporu so Trestným zákonom nedostal. Ani výpis z evidencie priestupkov nepotvrdzoval, že by obžalovaný niekedy bol za priestupok postihnutý.

Trestné činy, ktoré sú v prípade v súbehu a za ktoré by bolo potrebné ukladať súhrnný trest, tak boli len trestné činy spáchané v dňoch 09.09.2018 a 25.02.2019, pretože deň vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 1 T/65/2019/ došlo až 26.08.2019.

Po zohľadnení druhu a výmery trestu uloženého rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/65/2019 zo dňa 26.08.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3To/46/2019 zo dňa 15.10.2019, ktorým bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov, ktorého výkon bol podmienenečne odložený na skúšobnú dobu na 1 rok, po zohľadnení všetkých rozhodujúcich skutočností uvedených v § 34 Tr. zákona, dospel odvolací súd k záveru, že takto uložený trest je pre ochranu spoločnosti a nápravu páchatelia dostatočný. Obžalovaný nespáchal pred predmetným prečinom žiaden iný trestný čin, pritom sa dožil pokročilého veku za okolnosti, že niet dôvodu pochybovať, že celý svoj doterajší život viedol bezúhonný život, staral sa riadne o svoju manželku a vytváral predpoklady, aby jeho rodina žila pokojným životom žiadúcim v spoločnosti. Zjavne však musel čeliť neadekvátnemu, často neúctivému správaniu sa poškodeného voči svojim rodičom. Pri samotnom predmetnom útoku nepokračoval a po prednesení vyhrážok a použití sekery do izby poškodeného nevstúpil a ďalej ho neohrozoval vo svojom dome.

Sú vytvorené predpoklady, aby obžalovaný už pod existujúcou hrozbou výkonu už uloženého trestu nespáchal trestný čin a celkovo viedol riadny život. Upustenie od uloženia súhrnného trestu v tomto prípade je dostatočným aj vo vzťahu ku záujmu na generálnej prevencii trestu

Vzhľadom na uvedené zostali výroky o vine a výrok o ochrannom opatrení v celom rozsahu nedotknuté, no vo výroku o treste odvolací súd sám rozhodol v prospech podaného odvolania. jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.